

Francia

EUGÈNE LABICHE-M. DELACOUR: A HÓN SZERETETT CÉLIMARE
(CÉLIMARE LE BIEN-AIMÉ)

Vaudeville-komédia 3 felvonásban

Szereplők: 5 ffi, 3 nő

Az első felvonásban Célimare esküvői előkészületeire megy fel a függöny. A szobalány és az inas, majd később az após-jelölt szavai-
ból tudjuk meg, hogy Célimare negyvenhét éves, s egy nálánál sokkal
fiatalabb lányt vesz feleségül. Míg a ház népe az esküvői ebéddel és
a ház díszítésével foglalkozik, ő a multjától akar megszabadulni: a-
zoktól a levelektől, melyeket két szeretőjétől, Vernouillet-nétől és
Bocardonnetől kapott. Ebben azonban - hiába rakott az inas tüzet a
kandallóban - előbb Vernouillet, majd Bocardon zavarja meg. Célimare
ugyanis úgy biztosította kapcsolatai felhőtlenségét, hogy a férjek
testi-lelki jóbarátjává vált. Most az esküvő miatt már jó fél éve el-
hanyagolja "barátaikat", akik azért jönnek, hogy erre magyarázatot kér-
jenek. Egyben mindketten bejelentik, hogy részt vesznek az esküvői
ebéden. Vernouillet egyedül, hiszen a felesége saját gombagyűjtő
szenvedélyének esett áldozatul már egy éve, Bocardon azonban az utób-
bi időben különösen ingerlékeny feleségével - Célimare hűtlenül el-
hagyott szeretőjével.

Az ifju menyasszony anyja eközben névtelen levelet kap - Bocardon-
né irásával -, s fölháborodva megy Célimare-hoz, hogy magyarázatot
kérjen, ki is az a nő, akivel Célimare "minden estéjét együtt tölti".
A számonkérésnél Bocardon is jelen van, úgyhogy Célimare anyósának a
gombamérgezésben meghalt asszonyról beszél, mint már régi, ~~kez~~ tra-
gikus végű, elmúlt szerelemről. Bocardon azonban megpillantja a név-
telen levél egy darabját, s megismeri felesége kézírását. Ekkor gya-
nakodni kezd.

Belép Vernouillet, s míg Célimare befejezi esküvői toalettjét, ket-
tesben maradva kicserélik a Célimare-ral töltött esték emlékeit.
Célimare teljes ünneplőben, az örömszülők meghozták a hozományt, min-
den készen áll, hogy elinduljanak a templomba, mikor az inas suttog-
va mondja Célimare-nak, hogy Bocardonné az öltözőszobában van, mert
vissza akarja Célimare-tól kérni a leveleit, az örömanya, azonaban
tudtán kívül bezárta oda, mikor betette a szobába a nászajándékokat.

A második felvonás az esküvő másnapján ebédidőben játszódik.
Az új asszony, Emma szülei érkeznek ebédre az ujdonsült házassékhöz.
Pár pillanat múlva azonban Vernouillet is belép. Célimare anyósa,

Madame Colombot azonban nem rokonszenvez vele, mert mindig gyászos hangulatban van, már az esküvői ebédet is zavarta jelenlétével, úgy-hogy hiába is várja a szegény özvegyember, az elhagyott "barát" az asztalhoz invitálást.

Az ebédet azonban távozása után sem tudják zavartalanul folytatni. Bocardon fut be, hogy Célimare tanácsait kérje csip-csup ügyekben, és az egész társaságot meghívja délutánra az olasz operába, ahová a feleségével együtt készülnek.

A hölgyek és Colombot elmennek átöltözni, Célimare-t azonban rá a színen tartja az időközben visszatért Vernouillet. Készen veti Célimare szemére, hogy hamis barát volt, és Célimare-nak csak úgy sikerül az életveszélyes fenyegetések élét venni, hogy örök barátságáról biztosítja az özvegyet, sőt az Emmának szánt virágcsokrot is neki adja, ~~xxxxx~~ mondván, hogy nem felejtette el a születésnapját.

A virágcsokorra persze magyarázatot kell adnia az éppen megjelenő anyósáéknak és Emmának, s valami egészen valószínűtlen életmentési történetet talál ki, melyről aztán a Colombot-család természetesen beszélgetni kezd Vernouillet-vel, aki egy szót sem ért az egészből. A zavar egyre nagyobb lesz, míg azzal ~~xxx~~ el nem éri csúcspontját, hogy a két férj jelenlétében, félreértésből ki nem nyitják a ládikát, mely a szerelmesleveleket ~~xxx~~ őrizte, s melyben még mindig ott vannak Vernouillet-né levelei. Sok "félre" suttogással, dugdosással és igérgetéssel végül is úgy fejeződik be a második felvonás, hogy az új asszony dühösen távozik szüleivel, Célimare-t viszont a kártyaasztalhoz kényszerítik barátai, hogy ugyanúgy szórakozzanak, mint rég. A társaság Offenbach muzsikájára még elénekel egy kis dalt, mielőtt lemegy a függöny.

A harmadik felvonás vidéken játszódik. Egy hete élnek nyugodtan az ifjú házasok és Colombot-ék egy auteuil-i bérelt házban, ahová a hön szerető barátok elől menekült Célimare. Az új házasok közt most már teljes az összhang, minden megvan az idillhez. Az agyafurt Vernouillet azonban az újságelőfizetésből kiderítette Célimare új címét, s itt is fölbukkan. Nem sokkal utána Bocardon is betoppan - őt a kutyája szimata vezette Célimare házáig. A barátok elől nincs menekvés, és Emma a szüelivel választás elé állítja Célimare-t: vagy ők, vagy a barátok.

Célimare először egy velencei utazásra hivatkozik, de a barátai oda ~~x~~ is szívesen elkísérik. Célimar ekkor bevallja nekik, hogy tönkre ment, és nagyobb összeget kér mindegyiktől, hogy a teljes csódtól megmeneküljön. Ekkor már mind két "barát" talál valami kifogást, hogy végleg összevesszen Célimare-ral, aki megfogalmazza az általános szabályt: "egy baráttól minden kérhet az ember, minden elvehet tőle,

még a feleségét is! Csak az erszényéhez ne nyuljon!!

A függöny természetesen ennek az aranyigazságnak dalos megfogalmazása után megy le.

+ + +

Minden megvan ebben a vaudeville-ben a labiche-i kellékekből: felszarvazott férjek, sokat látott inasok, szekrénybe zárt szeretők, félreértések és félre nem érthető célzások, együgyű dalocskák, és az a meggyőződéses hit, hogy ez az együgyűség mulatságos. Talán ez a mélységes meggyőződés teszi, hogy manapság is műsorra tűzik ezeket a darabokat. Ez bőviti a választékot.

Avant-Scene, 621. szám

Belia Anna